

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Кафедра іноземних мов гуманітарних факультетів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор науково-педагогічної роботи

Ніколаєва М.І.

2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вербальна та невербальна реалізація оцінки

в художньому дискурсі

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність : 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Факультет романо-германської філології

2021-2022

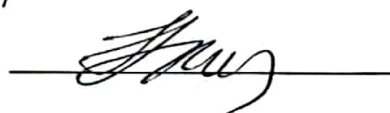
Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни
«Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі»

Розробник: Бігунова Н.О., д. філол. н, професор, завідувач кафедри іноземних
мов гуманітарних факультетів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та практичної
фонетики англійської мови

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

(Кравченко Н.О.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-
германської філології

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Голова НМК

(Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № ___ від. "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Загальна кількість: кредитів – 3/ 3 годин – 90 / 90 залікових модулів – 1/1 змістових модулів – 1 /1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки	Вибіркова		
	Спеціальність: 035 Філологія			
	Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:		
		1-й	1-й	
	Семестр			
	1-й	1-й		
	Лекції			
	16 год.	6 год.		
	Практичні			
	14	-		
Самостійна робота				
60 год.	84 год.			
		Форма підсумкового контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі» є вибірковою дисципліною циклу гуманітарної та професійної підготовки. Дана програма становить собою лекційний курс для засвоєння механізмів вербалізації оцінки та ґрунтується на знаннях, які здобувачі отримують під час вивчення дисципліни «Невербальна семіотика комунікації». У пропонованому курсі обговорюється реалізація категорії оцінки в мовленні та її прагматична релевантність. Оцінка, традиційно уналежнювана до категорії логіки, наразі починає розглядатися як фактор, що формує семантику мовних одиниць і прагматику їхнього мовленнєвого використання. Оцінці відводиться статус універсальної когнітивної категорії, що просякає всі сфери людського буття і мислення.

Основною метою дисципліни «Вербальна та невербальна реалізація оцінки в художньому дискурсі» є формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей у здобувачів, формування академічних навичок, необхідних для наукової діяльності та у подальшому навчанні в аспірантурі.

Основна мета обумовлює вирішення наступних завдань: 1) поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань здобувачів з

комунікативної лінгвістики; 2) аналіз оцінки з позицій логіко-прагматичної теорії комунікації, теорії мовленнєвих актів та невербальної семіотики; 3) визначення змісту семантичної категорії оцінки в дослідницьких парадигмах комунікативної лінгвістики, прагмалінгвістики та теорії комунікації; 4) засвоєння вербальних та невербальних особливостей висловлень оцінки в англomовному художньому мовленні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності (СК):

СК02. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК04. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР).

ПР 08. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лінгвістичні риси оцінних висловлювань в художньому дискурсі.

Тема 1. Оцінка як семантична категорія.

Тема 2. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 3. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 4. Стилистичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.

Тема 5. Комунікативні функції засобів невербаліки.

Тема 6. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому літературному дискурсі.

Тема 7. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому кінодискурсі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	п	лаб	сам. роб		го	л	П	лаб
Змістовний модуль 1. Лінгвістичні риси оцінних висловлювань в художньому дискурсі.										
Тема 1. Оцінка як семантична категорія.	20	4			16	22	2			20
Тема 2. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 3. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 4. Стилiстичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.	10	2	2		6	8				8
Тема 5. Комунікативні функції засобів невербаліки.	10	2			8	20				20
Тема 6. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому літературному дискурсі.	18	2	2		14	14	2			12
Тема 7. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому кінодискурсі.	12	2	6		4	10	2			8
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14	-	60	90	6	-	-	84

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

		Денна
1	Приклади та інтерпретація лексичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 2)	2
2	Приклади та інтерпретація граматичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 3)	2
3	Приклади та інтерпретація стилістичних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 4)	2
4	Приклади та інтерпретація невербальних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Доповідь (тема 6)	2
5	Приклади та інтерпретація невербальних засобів вираження оцінки в англomовному романі за вибором здобувача. Презентація (тема 7)	6
Усього		14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Структура оцінки. Реферат	16	20
2	Тема 2. Оцінна лексика. Конспект	6	8
3	Тема 3. Прагматичний аспект ступеней порівняння прикметників оцінної семантики. Доповідь	6	8
4	Тема 4. Мовні засоби інтенсифікації оцінки. Конспект	6	8
5	Тема 5. Основні засади паралінгвістики. Реферат	8	20
6	Тема 6. Мовленнєві функції паралінгвальних засобів. Конспект	14	12
7	Тема 7. Визначення та особливості кінодискурсу. Конспект	4	8
Усього		60	84

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи: *словесні*: лекція, дискусія, доповідь, обговорення доповідей;

наочні: мультимедійні презентації;

практичні: практичне дослідження власного фактичного матеріалу з презентацією результатів, виконання самостійних завдань.

11. Методи контролю

Усне опитування, оцінювання завдань самостійної роботи, оцінювання доповідей, рефератів та презентацій.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: складання конспектів та рефератів, доповіді, участі у дискусіях оцінюються в 5 балів (30 балів разом); для здобувачів заочного відділення – в 10 балів (30 балів разом);

2) підсумковий контроль: в кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 40 балів, та кожен здобувач проводить презентацію засобів вираження оцінки в англomовному романі за власним вибором, яка оцінюється в 30 балів.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Принцип аксіологічності.
2. Оцінка з позиції логіко-прагматичної теорії комунікації.
3. Філософські трактування оцінки.
4. Психологічний підхід до оцінки.
5. Оцінка в теорії мовленнєвих актів.
6. Оцінка як когнітивна категорія.
7. Чуттєвий та раціональний рівень оцінки.
8. Співвідношення емоцій та оцінок.
9. Вибірковість процедури оцінювання.
10. Опозиція «оцінність» - «безоцінність».
11. Основні характеристики оцінки як семантичної категорії.
12. Структура оцінки.
13. Формування оцінної шкали. Норма та стереотипи.
14. Етапи процесу оцінювання.
15. Різновиди оцінок.
16. Вираження в оцінці комунікативної мети вислову.
17. Класифікатори оцінки, засоби її інтенсифікації та деінтенсифікації
18. Художній літературний дискурс та художній кінодискурс: визначення та структурні особливості.
19. Пряма та непряма форма реалізації оцінки в діалогічному обміні.
20. Лексичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.
21. Тенденції вживання оцінної лексики у різних типах оцінки.
22. Граматичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.
23. Стилiстичні засоби вираження оцінки в художньому дискурсі.
24. Основні засади паралінгвістики.
25. Розмежування невербальних та паравербальних засобів комунікації.

26. Комуникативні функції невербальних компонентів комунікації.
27. Систематизація та класифікація невербальних компонентів комунікації.
28. Паравербальний канал вираження оцінки.
29. Вербалізовані кінеми як невербальні складові інтеракції в літературному дискурсі.
30. Невербальні засоби вираження оцінки в художньому кінодискурсі.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Денна форма

Поточний контроль							Підсумковий контроль		Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Презентація	Підсумковий тест	
5	5	5	5	5	5	-	30	40	100

Заочна форма

Поточний контроль			Підсумковий контроль		Сума балів
T1	T6	T7	Презентація	Підсумковий тест	
10	10	10	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

15. Рекомендована література

Основна

1. Бігунова Н.О. Позитивна оцінка: від когнітивного судження до комунікативного висловлювання : монографія. Одеса: КП ОМД, 2017. 580 с. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=lvphj_2017_3_67
2. Бігунова Н.О. Паравербальні средства вираження позитивної оцінки в англоязычному кинодискурсе. *Мова: науково-теоретичний часопис*. Одеса: Астропринт. №27, 2017. С. 9 – 13.
3. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с. Режим доступу: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3848/osnovyteoriyimovnoyi_komunikaciyi.pdf
4. Солощук Л.В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі : [монографія]. Харків : Константа, 2006. 300 с.

Додаткова

1. Макарук Л. Вербальні та невербальні засоби в англomовній комунікації. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство*. Луцьк, 2015. № 4. С. 139–145.
2. Морозова І.Б. Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії: метод. рек. до курсу «Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії» для здобувачів III (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія». Одеса, 2020. 41 с.
3. Паламар Н.І. Невербальні засоби вираження мовленнєвого акту похвали. *Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. Серія «Філологічні Науки»*. 2016. № 2 (12). С. 238 – 242.
4. Сєрякова І. І. Невербалістика: основні напрямки дослідження. Проблема семантики слова, речення та тексту: зб. наук. праць. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2009. Вип. 22. С. 325 – 332.